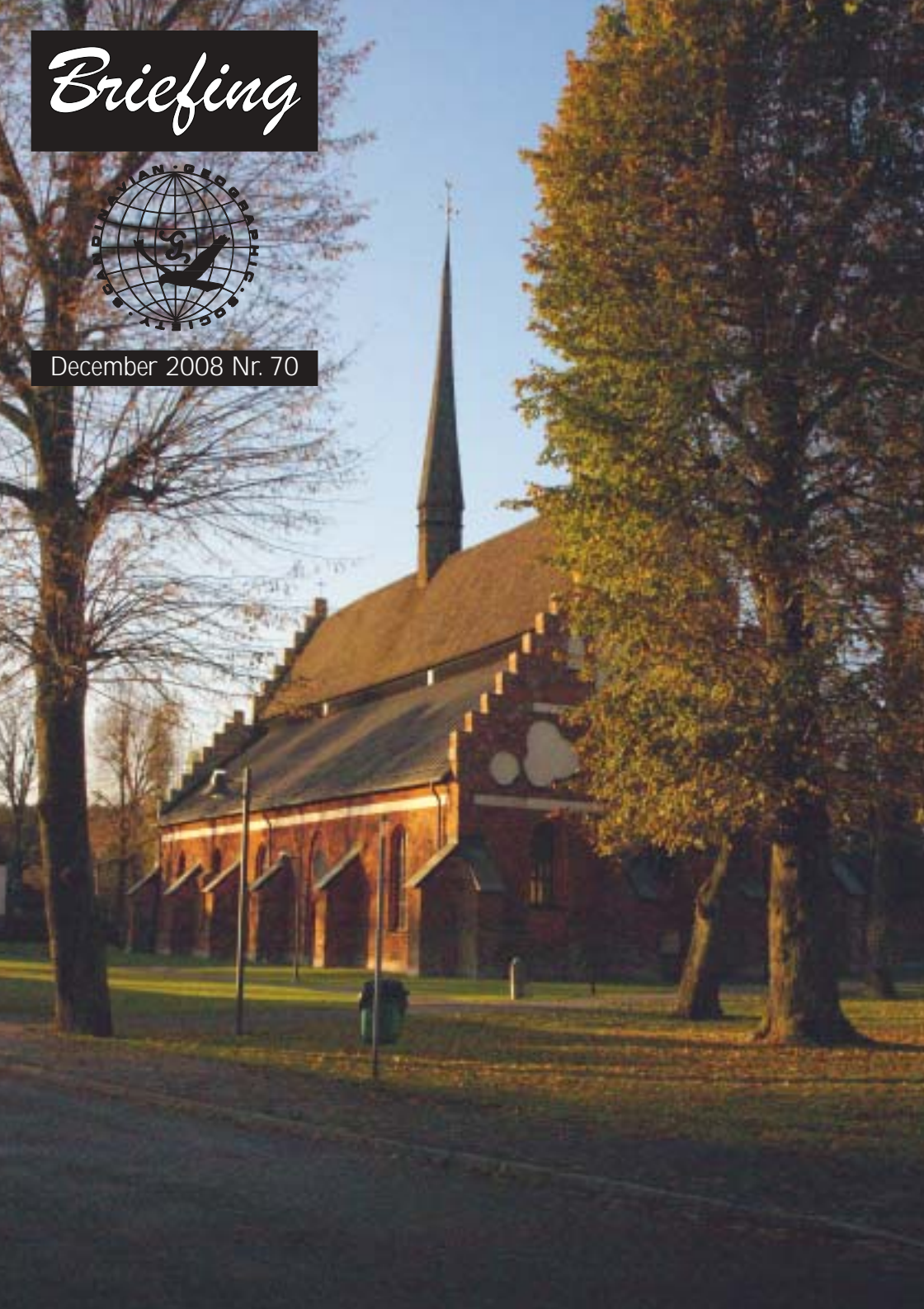

Briefing

December 2008 Nr. 70

Briefing

Briefingmaterial

skickas till Gunnel Svensson
Prästgårdsängen 9, 4 tr, 412 71 Göteborg
E-post: gunnel.svensson@passagen.se
eller sgs@axiell.se

Adressändringar:

Skickas till Elly Mattsson
Kålarvsgatan 16, 784 72 Borlänge
E-post: elly.mattsson@telia.com

Resmästaren:

Vår Resmästare är Lotta Borgiel
Marsjö Hvilan, 643 94 Vingåker

Sista materialdag för nästa nr. är 1 februari 2009.

Annonser svartvitt:

En helsida kostar 500 kr och en halvsida 250 kr.

Annonser färg:

En helsida kostar 1000 kr och en halvsida 500 kr.

Redaktionen förbehåller sig rätten att bedöma och eventuellt förkorta insända bidrag och tar inte ansvar för ej beställt material.

SGS adress:

c/o Anders Gezelius
Skatkullevägen 22, 430 82 Donsö

Internetadress:

www.sgsresa.nu
E-post: sgs@axiell.se

Medlemsavgift per kalenderår:

Ordinarie medlem 200 kr. Familjemedlem 75 kr.
Postgiro: 429 14 52-3

STYRELSEN

Ordförande:

Anders Gezelius
031-97 21 02
anders.gezelius@axiell.se

Vice ordförande:

Kristina Bergman
031-82 90 80
kristina_bergman@telia.com

Sekreterare:

Magnus Andersson
042- 14 67 51
magnusanderssonexpeditions@yahoo.se

Vice sekreterare:

Kerstin Strandskog
08-19 72 83
kerstin.strandskog@nacka.se

Kassör:

Ebba Thorén
035-505 70
ebbathoren@telia.com

Vice kassör:

Kent Knutson
0520-47 96 58
kent@knutson.nu

Klubbmästare:

Gunnar Andersson
0477-205 67
gatron@telia.com

Briefingansvarig:

Gunnel Svensson
031-40 86 13
gunnel.svensson@passagen.se

Resmästare:

Lotta Borgiel
0151-209 00

Ledamöter:

Bengt Cederfeldt
08-96 14 95
Elly Mattsson
0243-22 85 88
elly.mattsson@telia.com

Innehåll

4	Ordförandeord	13	SGS – En 20-åring
6	Nya medlemmar	18	Tomten
6	Gamla amerikanare på Fidel
Castros Cuba	19	Indianer och ruiner i Ecuadors
Amazonas
8	Vykortshälsningar	22	Åter till Kebnekaise
10	... och så fortsatte 20-årsjubileet
i Söderköping	25	Resmästaren
		31	Minnesvärda möten

*God Jul & Gott Nytt År
önskas alla SGS:are*

Förstasidesbilden

S:t Laurentii kyrka från medeltiden i Söderköping.

Foto: Sven Holmgren

Ordföranden har ordet ...

Anders
Gezelius

En pigg 20-åring!

Ja, det är kanske inte så märkvärdigt att en 20-åring är pigg och vital, men det är hur som helst glädjande att uppleva att SGS blomstrar vid så pass "hög" ålder. Det är inte minst imponerande att så stor del av föreningens medlemmar tycker att det är mödan och kostnaden värt att ett par gånger om året samlas en helg för att tillsammans få inspiration och kunskap och möjlighet att träffa nya kamrater och inte minst gamla kamrater om och om igen.

Träffen i Söderköping blev ett värdigt jubileum med både roliga och tankeväckande inslag och som en av föreningens grundare, Janne Wigsten, påpekade så är det en aning imponerande att det koncept som fick sin form så gott som genast, ännu håller och fortsätter att utvecklas!

Inblandad som jag är i arrangemangen i samband med mötet så är jag nog inte den rätta att recensera det, men från min utgångspunkt så är jag i alla fall mer än nöjd!

Inte minst roligt var det att 141 personer hörsammat inbjudan. Det är tangerat deltagarrekord med träffen i Höll-

viken, våren 2007, men för höstmöten så är det absolut rekord! Om vi också tar i beaktande att det samtidigt pågick en SGS-resa med flera deltagare som nästan alltid deltar på träffarna, så kan vi väl nästan räkna det som en rekordträff?

Ett av inslagen bestod i att programmen för alla träffar (utom Sångs Säby hösten 1989) fanns uppsatta på väggarna och alla deltagare hade möjlighet att minnas och samtidigt notera favoritträff och särskilt minnesvärda programpunkter. Jag har dessa noteringar med hem och ska till ett kommande nummer av Briefing se om det går att hitta några favoriter som framträder tydligare än andra.

En spännande vårträff 2009

Vårträffen 2009 blir en extra spännande och annorlunda träff. Aldrig tidigare har vi åkt så lång bort från Mellansverige och aldrig tidigare har vi gjort ett så långt möte. Träffen sker på Hållandsgården i Jämtland och innehåller dels själva programmet och boendet som vanligt, men för de som så önskar finns också möjlighet till en gemensam tågresa dit och hem. Tågresan gör att hela evenemanget börjar redan torsdag 21 maj med avresa och pågår till ankomsten hem på måndag morgon!

På grund av de speciella kraven för att tågresan ska vara möjlig kommer inbjudan redan som bilaga till detta nummer. I vårnumret av Briefing kommer inbjudan på nytt och då också med detaljprogram, men då utan möjlighet att åka med på tågresan.

I anmälan måste därför anges flera uppgifter än vanligt och en summerad kostnad. Jag uppmanar alla som vill följa med att noga läsa igenom anmälan och ha förståelse för att det efter utsatt datum *inte* är möjligt att ta emot anmälningar som innefattar tågresan. För den som tar sig till Hållandsgården på egen hand går det utmärkt att vänta med anmälan till vårnumret kommer.

När vi tittar på antalet deltagare kan vi se att veckoslutsträffar "lite längre bort" har färre deltagare, men jag hoppas att vi nu kan bevisa att SGS:are inte är rädda för att resa! Det skulle just vara snyggt!

Planera alltså redan nu in träffen i Jämtland i maj och skicka in din anmälan senast 12/1 2009!

Intresse för våra stora äventyrare

Säkerligen delar så gott som alla SGS:are ett gemensamt intresse för de stora äventyren och de stora äventyrarna. På höstmötet fick vi t.ex. möta författaren Axel

Odelberg som berättade om Sven Hedin utifrån sin nya, stora biografi. En annan av våra riktigt stora är ju Sten Bergman och många har ju också rest i hans fotspår både på Nya Guinea och på Kamtjatka. Mycket av allt det unika material som Sten och Dagny Bergman samlade in riskerar att försvinna. Därför har deras dotterson, Jens Sucksdorff, tillsammans med bl.a. Stig Holmqvist, som vi också känner till från tidigare träffar, filmer och böcker, påbörjat ett stort projekt för att ta hand om detta material. En större bok planeras också som en del av projektet.

Självklart kräver det stora insatser och resurser och den som själv vill bidra och/eller följa projektet kan göra det på den nya hemsidan: www.stenbergman.se För min egen del ser jag här en självklar programpunkt på en framtida SGS-träff!

Till sist ...

Anmäl er till träffen i Jämtland, skriv bidrag till Briefing, värva nya medlemmar, kom med förslag på resor, platser för träffar, föreläsare till träffarna och om ni hinner mellan varven så ska ni också alla ha en mycket God Jul och ett Gott Nytt År!

Nya medlemmar i SGS

Vi är glada att kunna hälsa följande välkomna i föreningen:

Gunlög Petersson
Svetsarvägen 5 4 tr
176 73 Järfälla

Karin Kullander
S:t Clemens Gata 3
252 34 Helsingborg

Lis.Charlotte Noresson Tomas Halling
Henry Dunkers plats 5
252 67 Helsingborg

Lena och Per Hernblom
Aspåvägen 9
643 96 Julita

Kerstin Watz
Algatan 13
169 32 Solna

Helena Karlsson
Rosenlundsgatan 48 B
118 63 Stockholm

Hans Berglund C7O YTravel
Experience
Drottninggatan 99
113 60 Stockholm

Sven Sandqvist
Sparvens väg 5
247 53 Dalby

Jens Sucksdorff
Sjöstugan Håtunaholm
197 92 Bro

Gamla amerikanare på Fidel Castros Cuba

Text och bild: Owe Nodmar

Över nyårshelgen 2004 - 2005 ställdes kosan till Cuba för att studera hur det blev på revolutionens ö i Karibien? En fundering man tar med sig hem efter besöket är, vad kommer att hända på Cuba de närmaste åren? Fidel Castro börjar bli gammal och skröplig, cubanerna får mer och mer kontakter. Internet ökar ytterligare på cubanernas kunskap om världen utanför och man försöker få in utländsk valuta genom en ökande turism!

Efter Sovjetunionens kollaps blev Cuba av med nittio procent av sin utrikeshandel! Detta har fått till följd att alla cubaner är fattiga. Däremot ser man inget av den riktigt eländiga misären som finns i andra Latinamerikanska länder. Handelsbojkott från U.S.A. och andra länder har gjort att cubanerna tvingats improvisera för att livet ska gå vidare på deras karibiska ö, vilken har en så dramatisk historia. Spanjorerna utro-

tade samtliga cubanska indianer på cirka 50 år! Därför började man importera svarta slavar från Afrika. Slaveriet avskaffades 1880 och medellivslängden för en svart slav var under 25 år! Sedan kom amerikanerna och Cuba blev ett Eldorado för de rika. Detta ses tydligt i Havanna med alla dess fina hus vilka tyvärr kraftigt förfallit och nu befinner sig i ett eländigt skick. Det var här som Hemingway bodde och det var här som den korrupte presidenten Batista kastades ut av advokaten Fidel Castro och hans kompis Che Guevara. När Batista flydde tog han med sig nästan hela statskassan! Sedan placerade Chrusjtjov kärnvapen på Cuba och det var nära att bli världskrig!

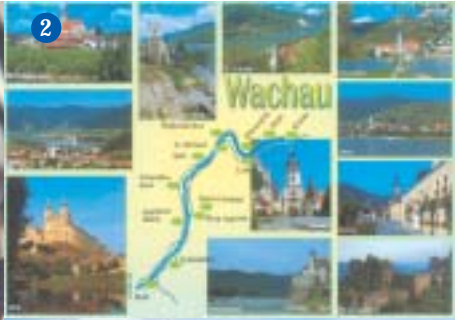
Ett av få minnen från Batistas tid är alla gamla amerikanska dollargrin som rullar omkring på Cubas vägar. Men varför är det så? Cuba har ju sedan början av 1960-talet varit ett kommunistiskt land och borde väl som sådant för länge sedan skrotat de amerikanska jättebilarna med törstiga V8-motorer. Men bojkotter och handelsembargo har gjort att

cubanerna tvingats hålla liv i de gamla vraken. De utgör på dagens Cuba ett mycket påtagligt inslag i den förhållandevis glesa biltrafiken och dollargrinen är oftast i ett bedrövligt skick. Skulle cubanerna införa svensk bilprovning så skulle förmodligen 95 procent få

körförbud! Men nöden är ju uppfinningarnas moder så i Havanna rullar därför mängder av gamla Buick, Dodge, Chrysler, Ford, Studibaker, Chevrolet och inte minst Cadillac. Däck är en stor bristvara och samtliga gamla bilar kör omkring på blankslitna däck som ofta är av olika dimension. På Havannas gator rullar också trailers, ursprungligen byggda för att transportera grävmaskiner och stridsvagnar, men som nu byggts om till bussar som transporterar människor.

För de svenskar som är intresserade av gamla amerikanska bilar är Havanna en stad som borde vara ett måste att besöka och studera. Men det gäller att skynda på eftersom det inom några år förmodligen kommer att bli stora förändringar när Fidel inte längre håller sin järnhand över Cuba. Så är Ni intresserade så hör av er. Det är idag ganska enkelt att åka till Cuba och blir vi några stycken så kan jag fixa en intressant resa kombinerad med sol och bad. Vintertemperaturen går sällan under 20 plusgrader.

Publ. i tidningen Mitt Karlskrona

Till Briefing har
det kommit vykorts-
hälsningar från
SGS:are!

(1) Afrika

I Toyota-jeep genom Namib-öknens fantastiska sanddyner och stenslätter, ut på savannen med oändliga vyer till Kunene-river med fågel-krokodil. och ormliv har vi efter himva, ovambo och San-besök, nu landat i Etosha med elefanter, kudas, oryx, lejon, impalas mfl och ett oändligt antal fåglar. Inatt ylade hyenorna utanför tälten. Hälsningar Eva Lundberg, Kerstin Larsson

(2) Wachau

Guppar återigen på Donau. Denna gång mellan Krems och Melk och endast under några timmar. Krems är min hemvist under en vecka och med vinprovning som främsta mål. Dagarna är fyllda av besök på vingårdar i Wachau, Kumpstal Kremstal och Burgenland tillsammans med kamrater i vinföreningen Avsmak fr. Gbg. I ett fullpackat bagage på återresan finns viner av Grüner, Veitliner, Riesling och andra drickbara godsaker. Hälsningar Marianne Rebenius

(3) Svalbard

Har varit på Svalbardssafari. Tyvärr fanns det inga postkontor där vi befann oss, så kortet fick postas i Stockholm. Många hälsningar till alla SGS:are! Ingrid-Göthe. Ps vi har förhoppningsvis rekryterat några nya medlemmar. ds

(4) Alaska 24/8-08

Hälsningar från Alaska. Har tältat i Denali Nationalpark och Kenai Nationalpark. Sett många djur bl.a. björn och varg! Hälsningar Agneta Gundler

(5) Irland 9/6-08

Det är dramatisk kust på många ställen i sydvästra Irland. Men även frodigt gröna ängar med betande får och kossor. Idag har vi vandrat till en utsiktspunkt 300 möh på Valencia Island, sedan följt "Ring of Kerry", en naturskön väg utmed havet. Fuxia o rhododendron växer vilt o är meterhöga. Många andra fina växter också. Hälsningar Effe

(6) Kristianopel 16/8-2008

Hälsningar från den gamla danska staden i östra Blekinge. Midsommarhelgen år 1611 brände svenske kungen ner hela staden och dödade samtliga innevånare. Ove Nodmar

(7) Madagaskar

Vi har kramat lemurer, klappat kameleonter och pussat grodor utan att de blev till någon prins. Vi mår trots det som kungligheter. SGS-are på Kontikis Madagaskarresa. Kerstin o Aage, Sonja o Hans, Kerstin o Lennart, Ninet Dessner, Monica Sternmar, Monica Backman, Sam ..., Brita o Hans-Erik

(8) Svalbard 080822

Hej! Soliga hälsningar från fantastiska Svalbard. Isberg och isbjörnar valar delfiner och valrossar. Och... trots massor av packis kom vi till och även iland på Vitön. Där fick vi se minnesstenen över Andrés olyckliga ballongfärd. Birgitta Klevfeldt

(9) Svalbard augusti 2008

På kryss med gamla m/s Nordstjernen bland isbjörn, valross och polarräv i Ishavet. Hälsningar Christoffer Lunden med dottern Kiwi som sommarjobbade i Longyearbyen.

...och så fortsatte 20-årsjubileet i Söderköping

Text: Yvonne Tegelberg och Marita Täppinen

Bild: Yvonne Tegelberg och Hans-Erik Sahlin

Vi må vara tacksamma för att Söderköpings Brunn ändrat inriktning sedan starten. Söderköping med S:t Ragnhilds källa har varit kurort sedan 1100-talet, men när Dr Olof Lagberg tog över under ledstjärnan "Med kallt vatten och Guds ord" blev det ett tufft program. Man började dagen med kallt vattenlavemang, skulle dricka 3 liter kallt källvatten, bada i kallt vatten och kalla omslag för att sedan torka utomhus uppe på berget. Dessutom matas med diverse avkok. De sjukaste behandlades värst. Under senare delen av 1800-talet blev Brunnen "social": Med de bästa musikerna från trakten, med giftasvuxna döttrar på parad i parken och med en kyrka för endast bröllop och barndop. Under åren 1975-1976 kom de sista kurortspatienterna, då via Landstinget. När patienthotellet byggdes om under senare delen av 70-talet hittades 500 käppar på vinden. Man återvände hem utan käppar, så visst hade vistelsen hjälpt några! Det fanns statistik på den tiden också, typ, - denna månad har alla blivit bättre av behandlingen, - ingen har dött vid Brunnen. Doktor Lagberg var affärsman också, dö fick man åka hem och göra!

1990 blev Brunnen det SPA och konferenshotell, som vi mötte. Trevliga rum, jättegod mat och mysiga sällskapsutrymmen, men så har de också fyra stjärnor av fem i rankingskalan för dessa ställen.

På lördags förmiddag informerade styrelsen om vårmötet 2009 i Jämtland och att höstmötet blir i Göteborg. Jörgen Fredriksson från Världens resor berättade om kommande resor. Två resor till Taiwan i oktober 2009 och en resa till Burma i januari 2010.

Sedan kom John Pohlman med solen till Söderköping. Han berättade om hur det började med väderleksrapporter. Redan under Krimkriget började man inse att den storm som ställde till bekymmer i Ryssland några dagar tidigare hade passerat Paris och Wien. Så man borde kunnat varna i förväg. År 1873 bildades Statens Metrologiska Väderanstalt i Sverige och man började skapa prognoser. Dessa spreds på olika sätt. Men det skulle dröja ända till 1960 när TV kommit igång på riktigt innan vi fick väderprognoser alla dagar utom söndag.

Författaren/journalisten Axel Odelberg har skrivit en bok om "den förste SGS:aren" Sven Hedin. Född 1865. Han ville redan som 15-åring gå i Nordenskölds, Stanleys och Livingstones fotspår och bli berömd. Och det blev han! För att kunna göra sina expeditioner i Centralasien behövde han pengar. Han sponsrades av kungen, tsaren och Nobel, men även av andra företag. Vi fick höra om marschen genom Taklamakanöknen. Det äventyret kunde ha slutat illa. Men det som är livsfarligt, det ger berömmelse!

En grupp SGS:are framför rådhuset i Söderköping.

Lördagseftermiddagen började med medeltidsvandring i Söderköping. Vi vandrade genom århundradena. Vi fick se den landhöjning söderköpingsborna själva åstadkom genom att slänga sina sopor på gatorna, lägga på stockar och sedan slänga nya sopor, lägga nya stockar, o.s.v. Den "riktiga" landhöjningen satte stopp för stadens betydelse som handelsplats, när fartygen inte längre kunde segla upp i Storån.

Efter lite värmande dryck åkte vi till Norrköping (Peking = den norra staden). Vi gick en guidad tur genom industrilandskapet, där universitet, konsertsalar och museer har tagit över de gamla, men nu renoverade textilfabrikerna. Konstigt nog är området vackert med allt sitt vatten.

Till kvällens galamiddag infann sig del-

tagarna iförda kläder från världens alla hörn.

"On top" var nog Pär Lindström med sin medeltidsdräkt med allt från mössa till strumpor och skor. Kvällen avslutades med tal till 20-åringen. Marianne Billing gjorde en resumé från 1988 till 2008 och Jan Wigsten berättade "hur det hela började". Anders sjöng egentextade visor och Kerstin och Marita höll frågesport - lag Öst och lag Väst. Här gällde det att ha läst alla Briefing noggrant. Kampen var jämn, men till slut segrade Öst med några poäng.

På söndagsmorgonen skulle Marita börja med att visa sina bilder från SGS-kryssningen på Donau. Efter lite trassel med bilder o teknik fick vi, som varit med en trevlig återblick och de som skall åka på

Pär i medeltidsdräkt och Anders i vacker dress.

2009 års kryssning en glimt av vad som komma skall.

Vi som kryssat på Donau fick en seglats på torra land när Margareta Andersson berättade om Göta Kanal. Mitt under 1810 års "finanskras" började man att bygga kanalen för att komma undan "trängselskatten" i Öresund. I år är det 176 år sedan kanalen stod klar och redan då betraktades den som en felsatsning. Järnväg och vägar hade blivit mycket viktigare för transporter. Men de 58 000 män som hade gjort 7 miljoner dagsverken har inte grävt helt förgäves. Idag är Göta Kanal en stor turistattraktion.

Från Göta kanal till USA på släktforskningsresor. Det är numera omöjligt att boka och betala hela resan från Sverige. Men det kunde man på 1800-talet. Då fick man köpa och i förväg betala hela resan – båt över Nordsjön, tåg mellan Hull och Liverpool, båt till Irland och vidare över Atlanten och även resorna över den amerikanska kon-

tinentalen. Internet betydde en revolution i släktforskandet. På några sekunder kan man hitta nya kusiner på båda sidor om Atlanten. Åtminstone om man vet något mer än att farfars farfar hette Anders Andersson och kom från Sverige. Under senare delen av 1800-talet och till början av 1900-talet hade en femte-

del av Sveriges befolkning emigrerat till Amerika, berättade Anna-Lena Hultman.

Sista programpunkt var författaren/fotografen Anders Rymans projekt "Livets steg" om riter från födelse och till död i 20 olika kulturer. Det finns stora skillnader, men visar också hur lika vi alla är. Hans mål hade varit att komma bakom kulturbarriärerna och att närma sig människan. Några köpte hans bok, men vi andra får läsa mer på hans hemsida www.livetssteg.se

Nu var det tid att tacka styrelsen för åter igen ett jättetrevligt arrangemang och se fram emot vårmötet på Hållandsgården i Järpen.

P.S. John Pohlman gav tips på lämplig fråga till frågesport vid 30-års jubileet. "Vem komponerade musiken till 'Sol-filmen' (solens upp- och nedgång)? Svar: Leon Xanroff."

SGS – En 20-åring

Text: Marianne Billing

20-åringen föddes den 28.10 1988 på Sundbyholm.

Där fanns det ett stort antal faddrar som hälsade födseln med glädje. Den mest prominenta faddern var Magnus Andersson som aktivt såg till att födseln ägde rum. Jubilaren beslöt genast att ordna möten två gånger om året, vår och höst. Och glädjande nog är många av dessa faddrar fortfarande med på dessa möten.

Hur mår då denna 20-åring? Är den mitt uppe i livet och tar för sig av allt spännande eller är den blygsamt avvaktande inför framtiden? Det är en spänstig 20-åring som med god kondition och nyfikenhet reser runt i världen, studerar länder och folk och dessutom förmedlar denna kunskap hemma till andra som inte haft möjlighet att besöka alla spännande platser. Kontakten med människor och att uppleva naturen och deras kulturer har gått som en röd tråd genom åren.

20-åringen är berest men behövde lära mer om det egna landet, därför förlades de två mötena på platser runt om i hemlandet för att också studera den egna kulturen.

Vad har då upplevts under dessa träffar. En otrolig bildkavalkad som inte går att referera, den har omfattat praktiskt taget hela världen.

På Sänga-Säby där det första mötet hölls beslöts att i fortsättningen skulle olika researrangörer få presentera sig för att

ge tips och idéer. Jan Wigsten lärde den nyfödde dess första viktiga ord –Ekoturism. Ett ord som då inte var vanligt.

Nästa vårmöte var i Laröd och då fick styrelsen en fastare form.

Tänka sig att SGS fått bidrag från SIDA. Det hände till hösten på Hasseludden då det var första gången en utomstående föredragshållare anlätades. Författaren Lasse Berg berättade om "Vem vill hjälpa biståndet" Det betalade SIDA och det var också enda gången. Det kan vi nog förstå.

Vi har lärt oss att det regnar på våra möten. Det började i ett vårlikt Urshult, Gunnars hemtrakt. Där fick vi ta del av en underbar småbrukares vardag och vi besökte fornlämningar som vi inte visse fanns. Det hållregnade.

I Västerås var det dags att presentera en av de stora äventyrarna James Cook och en tillkallad läkare gav information om hur vi skulle hålla oss friska på resorna.

Nu är det dags för det första utländska besöket. Vi är en skandinavisk 20-åring. Internationella högskolan i Helsingör tog emot. Och om vi inte hade lyckats att hålla oss friska på resan så kom SOS:s representant och redogjorde för hur de kunde ta hand om oss om olyckan varit framme.

Afrikanska kvinnors frigörelser intres-

serade oss mycket. Ambassadör Gunnar Jarring ”musslan” kallad, tog sig trots sin höga ålder ut till oss och berättade med inlevelse om sina år i slutet av 20-talet i Kashgar.

Att rädda utrotningshotade djur är Nordens Arks uppgift och vi tog del av deras utmärkta arbete. Och eftersom vi är i Bohuslän studerade vi också hållristningar och marinbiologi. De stora skalbankarna gav dimensioner till tider långt borta.

Stockholm får ett första vårbesök. Där lär Magnus oss att packa rätt. Och eftersom alla nu är fotograferingsbitna hade en stjärnfotograf tillkallats för att ge oss tips och idéer om hur vi skall handskas med våra kameror.

Hösten upplevdes på Ånnaboda i Närke. Sveriges främste expert på överlevnad ute i naturen gav nyttiga råd. Det kan behövas när det så att säga går åt skogen – även i regnskogen.

Öland i flyttfågelstider är en upplevelse i sig själv men att på plats få ta del av nätfångst och ringmärkning är något extra. Att sedan en ornitolog inomhus plockar fåglar ur fickorna och berättar om dem ökar dessutom intresset. Ingen som var med den gången glömmer Sven Algnäs och hans ostdemonstration på kvällen. Inte heller den som skulle skriva tackkort till alla sponsorer som försett oss med ost.

Det andra utländska besöket ställdes till Sundsvolden utanför Oslo. En del tog sig dit med båt. En utsiktsplats skulle beundras – dimma

och regn.

Ralf Højbakk som bestigit världens 7 högsta berg hade lovat att komma och visa bilder kl.13.00. Han höll på att ge oss arrangörer hjärtbesvär för han skulle komma till lunch kl.12. Inte kom han. Kl.12.30 var han inte där, inte heller 12.45. 12.50 stod en spänslig liten man i dörren med en plastpåse i handen, där låg bilderna. Denna man trollband sedan alla med sin ödmjuka berättelse om strapatserna i att bestiga berg. Eftersom vi var i Heyerdahls land såg vi också Kontikiflotten på riktigt.

Våren vid Dalälven och Älvkarleby där vi bodde i de gamla kasernerna var en upplevelse. TV-kändisen Mikael Strandberg berättade på sitt dalmål om att cykla från Nya Zeeland till Kairo, hur man nu kan göra det. Senare släpptes vattnet på i forsen, som vi trodde för vår skull, men det var för en kajakslalomtävling i det brusande vattnet.

Öar har alltid fascinerat oss, även Vingsö. Gustav Wasa som rövade de katolska kyrkornas skatter glömde Brahernas kyrka på ön. Så den har alla dyrbarheter kvar.

Afrika var temat på Sundsgårdens folkhögskola utanför Helsingborg. Vi lärde

oss om kvinnligt och manligt av en kvinna som forskat om detta i Afrika. Magnus bjöd på en äkta afrikansk orkester och vi dansade länge i gymnastiksalen till rytmiska trummor.

Är man i Skåne är ett besök på Sofiero på våren ett måste. Det ösregnade. På den tiden betalade alla vid ankomsten till mötet vilket gjorde att Inga och Lennart hade stora pengar på sig. Vi gick runt på Sofiero i regnet, Lennart säger uppgivet ” Jag har 100.000 innanför skjortan och nu börjar det rinna innanför kragen”. Han försvann. Gun var så våt så vi fick ställa henne i torkskåpet innan hon kunde fara hem.

Litet lugnare var det i Göteborg när vi fick se Ostindiefararen och också höra om en ensamseglares strävsamma liv.

Det är dags att besöka Stockholm igen och nu skulle vi verkligen se det som fanns före Stockholm – Birka. En heldagsutfärd var planerad och det regnade – hela dagen. Vi åkte ut med en liten båt och fönstren såg ut som gamla tiders slaktarfönster så inte såg vi något av Mälaren. Tillbaka på hotellet fick vi höra hur det var att arbeta på världens kallaste plats Sydpolen -50 grader. Glasen måste tinas först innan den gick att äta.

Nästa höst tillbringades i Brunnsvik och mycket tid ägnades Dan Andersson. Vid de flesta möten knyts traktens kultur till aktiviteterna.

Vi skall ut i Blekinge skärgård, till Tjärö vandrarhem. Glittrande fjärdar, blommande öar och näktergalen i buskarna, egentligen förstår vi inte utvandarna. Här doftade det dessutom av grillning

och nybakat bröd som vår förtjusande värdinna bakat alldeles själv till oss.

10-års jubileum på Sundbyholm. Deltagare i utländska festkläder och Anders med nyskrivna jubileumstexter på kända vissångares musik. Populärt och härligt. Författaren Ove Andersson berättade om hur det var att leva med fiskare och jägare i en liten by i Sibirien där det nästan var lika kallt som på Sydpolen. Vår fantasi fångslades av historien om hur han och småpojkar lyckades att bakom huset kissa ihop till ett slott med torn och tinnar. Vi förstår att det var kallt.

På Flämslätts stiftsgård fick vi höra om Röda Kors flygningar, gjorde botaniska excursionser och lyssnade på skrönor. En liten späd kvinnlig forskare beskrev hur hon: ”Dansade med valar” dvs hon simmade med späckhuggare. De späckhuggare som fanns uppe i norr simmade hon gärna med för de levde av sill men det fanns i andra trakter på jorden sådana som åt säl! Om hon låg och guppade i vattenytan kunde hon lätt tas för en säl, så där aktade hon sig.

Vi har avancerat från vanliga författare till Nobelpristagare så hösten vid Sunne tillägnades Selma Lagerlöf men värmeländska skrönor inte att förglömma. Angeläget är också med vargproblematiken även i detta landskap.

Tillbaka till Småland och till den fantastiska Kleva gruva från 1600-talet. Inga bjöd på smålandskringlor och vi beundrade de stora bergssalarna som huggits ut för hand! Pelle Nävers dikter lästes av hans sonson. Vi skulle vaska guld i Ådelforsen och hade hoppats att bli rika,

men det lönade sig inte.

Vi fick inte någon ärtsoppa i Nyköping men jämväl ett besök av Drottning Kristina. I de gamla historieböckerna stod det att Gustav II Adolf blev med tiden tämligen fet. Vi kan intyga att det blev han tidigt för vi såg den rustning han använde som 16-åring.

Våren på kanalbåt i Dalsland, inte dåligt. Här fick vi bevis för hur en kunnig och ambitiös eldsjäl kunde driva igenom sina idéer. Akvedukten vid Häverud var ett sådant intressant och roligt bevis.

En annan eldsjäl genomförde Kroppefjälls Fritidscenter där vi bodde. Den pampiga portalen bestod av vindfällan som var vända upp och ned, alltså med rötterna upp.

Olle Carlsson i uniform modell ä fick vi uppleva i Karlsborg. I fästningen blev vi inlåsta och fick stå ut med belägring, krig och förtvivlade soldaters rop på mamma. Till sist hittade de nyckeln och vi kom ut.

Vi tycks gilla kanalbåtar på våren. Nu är det lilla vackra Vreta kanals tur och ett besök i gamla Linköping. Att ett SIDA projekt kunde vara självgående visste vi inte men nu kom beviset. Vi fick höra om en fantastisk kvinna som lyckats med detta genom att hjälpa byar i Zambia med att få en brunn borrad så att de kunde odla och sedan betala av sin förtjänst till nya brunnar. Spontant samlades in av SGS:arna till en brunn i en ny by och till Briefing kom sedan ett rörande tack.

Höst och november i Skåne är lika med

gås och det presterade Frostavallens fritidsgård med den äran till över 100 deltagare. Två kända författare berättade om sina älsklingsämmen. TV:s Jan Danielsson om Träd och Tord Wallström om Öar.

Nästa gång tar vi oss djupt ned i berget, 450 m ned för att studera hur använt kärnbränsle förvaras. Vi är i Figeholm och har inte långt ut till Blå Jungfrun där Werner von Heidenstam firade bröllop. Lasse Berg kom tillbaka till oss och berättade om sitt författarskap, denna gång utan bidrag.

15 års höstfest firades i Uppsala och även då med festklädda deltagare. Den röda tråden denna gång var islam. Vi glömer inte Birgittas fascinerande berättelse om en iransk matta gjord i ett ex. och som inte kunde köpas. Vi besökte också Gamla Uppsala med dess högar och intressanta museum.

Commendanten på Carlstens fästning tar emot i ett vårfagert Marstrand. Han berättar om fängelsehålor och Lasse Maja. Oscar II som egentligen borde vara på Sofiero trivdes bättre med flickorna i Marstrand och badade gärna i Varmbadhuset. Det sägs att hovdamerna stod i kö för att få bada i det vatten kungen hade badat.

Det är nu dags för Halland och Gullbrannagården och en närmare bekantskap med Halmstadgruppens konstnärer. Fyrhistoria och långköraren tunnelbygget genom Hallandsåsen fanns också på programmet.

Gullvivorna blommade förödande vack-

ert på vägen till Läckö slott och Magnus Gabriel de la Gardie kom på besök. Lidköping var dock målet och med det naturligtvis ett besök i Rörstrands porslinsfabrik. Vår ordf. lärde oss hur vi kunde göra en egen bok om våra resor.

Ålamörkret sänkte sig över Åhus. Vi började med Absolut Vodka och en redogörelse för dess tillkomst och förtjänster. Inte klokt så bra den var, kunde användas till det mesta, både utvärtes och invärtes. Författaren Göran Burenhult tog oss dock ned på jorden och ansåg att vi skulle äta stenåldersmat. Kan det möjligen vara kokt. stekt, stuvad, luad, rökt eller möjligen soppa på ål som avsågs. Underbart var det i alla fall. Eftersom vi ägnat oss mycket åt manligt-kvinnligt passar den gamla skrönan om ålen!

”Tag ålen i stjärten och mannen på orden, ej halare handtag det finns uppå jorden”

Kalmar sund med ejder som vårdrar är en vacker inramning till slottet och museet med bärgade ting från Regalskeppet Kronan. Det gamla Klapphuset där kvinnorna tvättade förr inte att förglömma. Nu trängde verkligheten på med det smärtsamma meddelandet att en stor jordbävning i Indonesien förstört stora delar av den by Lennart Manning bor i och dödat många. Spontant samlade generösa SGS:are in över 10.000 kr. Det är många gånger den första hjälpen med mat och vatten som räddar liv, så det var viktigt att snabbt hjälpa till. Redan på måndagen fanns en del av pengarna på plats. Några slantar blev över när den stora hjälpen hann fram och de lämnades till en fond för de barn som blivit

föräldralösa. Lennart tackade för hjälpen senare i Briefing. Visst är det skönt med vänner!

I Sigtuna regnade det inte men det var snöslask. Där märkte vi att vänort fanns i Kina och många av oss kände sig hemma med kinesiska konstverk och föremål. Det är dags för oss att gå över till den digitala tekniken när vi fotograferar och vi fick lära oss hur det skall gå till.

Flyttfåglarnas paradiset, Måkläppens reservat utanför Höllviken fick vi inte besöka och det var säkert klokt för vi hade stört för mycket. Däremot fick vi fina natur- och kulturvandringar i staden. Det regnade när vi satt inne och solen sken när vi var utomhus.

Det är Smålands tur igen och nu Glasriket och Kosta. Vi lär oss att blåsa glas och får försöka om vi vill. Vi äter den jättegodas hyttisillen och går på Älgsafari. Säkert blir många överraskade av att älgar är så stora och alldeles för stora att möta i trafiken. Alla som hört mannen med hatten berätta om älgen kan när vi ser vad älgen lämnat efter sig ute i skogen på expertvis tala om ifall det är en älgdjur eller en älgko som lämnat denna hög.

Rättvik får nu besök och vi ser vad en eldsjäl kan åstadkomma. Det är en energisk kvinnas förtjänst att Dalhalla denna mäktiga konsertsal kommit till stånd. Det är dags för ett av våra 14 Världsarv, Falu gruva. Vi har tidigare fått höra om Världsarv och hur de väljs ut.

Nu är vi här i Söderköping och med vår

Festkväll i Söderköping.

20-åring som skulle kunna ge ut en bok om sina upplevelser. Varför inte börja med en kokbok. Den har fått lära sig att göra: äppelkaka, hyttstill, nävgröt, Javakryckling, skånsk äggkakaka, kolach efter fastan, fransk potatisgratin, kryckling Marengo, Kongosallad, citronkryckling från Senegal,, ostronomelett samt murmeldjur lagat i sitt eget fodral.

Allt detta har funnits i Briefing, som har varit så viktigt och betytt så mycket för kontakten med alla medlemmar och då

särskilt med dem som inte har kunnat komma på mötena.

20-åringen kan med glädje se tillbaka på sina första 20 år och med förtröstan se fram emot nya jubileer. Det är fantastiskt roligt att se att så många finns med oss. Vi kan särskilt tacka Magnus och faddrarna för SGS och för att vi genom denna kommit ut till platser runt om i världen som vi annars kanske inte skulle kommit till. Många har hjälpt till med att utveckla denna jubilar. Det är eldsjälur som har kämpat med platser, tider, priser och inte minst med att få intressanta personer att dela med sig av sina kunskaper. Dessa eldsjälur är ödmjukt värda en extra eloge.

VI ÖNSKAR 20-ÅRINGEN FORTSATT FRAMGÅNG OCH ETT HJÄRTLIGT LYCKA TILL !

Marianne Billing

På begäran publiceras denna dikt i Briefings julnummer. upphovsmannen är okänd, men den har lästs upp i Sveriges Radio för ett antal år sedan.

Tomten

Slåden den blänker i stjärnornas ljus,
Tomten med klappar går in i ett hus,
när han kommer ut igen är renarna väck,
kvar står bara hans julklappssäck.

Tomten ser sig förvånad omkring efter djuren,
då ser han två lappar som hänger på muren,
på den ena det står securitasvakt,
på den andra, de djur som står här går till slakt.

Tomten tänker otur som fan,
av alla ställen landa på Scan,
men så tänker han, det är väl ingen fara å färde,
dom jobbar väl inte här den 24:de.

Det gör dom förstår han när han hör skriken,
Tomten rusar in i fabriken.
På ett band ser han renarna, å vilken pärs,
en efter en blir dom malda till färs.

Maskinen är hög, tomten slänger vanten
och svingar sig upp över kanten.
Han får tag i den sista renens svans,
det är blodigt och halt, han har dålig balans.

Han fastnar i maskinens roterande egg,
det sista man ser är hans bländvita skägg.
Gläns över sjö och strand.
Tomten säljs som isterband.

Indianer och ruiner i Ecuadors Amazonas

Text och bild: Kjell Linnér

Detta är den andra av två artiklar från Ecuador. Den första publicerades i Briefing nr 65 och 66.

Efter resan till jivaroindianerna i december hade jag informerat mig mer om Ecuadors arkeologiska förhållanden i allmänhet och Orientes, d.v.s. landets amazondel, i synnerhet. Intill 12000 år gamla boplatser är numera kända både i bergen och på kustslätten och vid kusten har man grävt fram 8000 år gammal keramik, den äldsta man hittills påträffat i hela Amerika. Guld, silver och koppar har använts ett par tusen år, brons kom först med inkaindianerna från söder. Dessa erövrade landet först år 1480, endast 53 år innan riket föll samman efter de spanska conquistadorernas an-

komst strax före. Vad Oriente beträffar tycks metall ej ha använts under förspansk tid. Det man hittar är främst stenföremål och keramik. Talrika hållristningar är kända över hela området men flertalet existerande är säkerligen ännu oupptäckta. Jag har besökt några av dessa "petroglifos" och observerat inhuggna människor eller grodor, apor, ormar, fotsulor, älvkvarnar samt himlakroppar såsom sol, måne och stjärnor. Några figurer tycks vara universella, vanliga i bl a Sverige.

Under min vistelse i landet uppmärksammades i tidningarna tre arkeologiska

Utsikt från ruinerna uppåt dalen.

platser eller områden i Oriente. Vid foten av den ständigt aktiva vulkanen Sangay hade man från flyg av en slump upptäckt ett komplex av anläggningar, vilka nu var under utgrävning. Det handlar troligen om någon form av religiöst centrum. Keramik på platsen ger en preliminär datering till tiden 200-600 e.Kr. Flera uppgifter än så har ännu ej lämnats ut.

Den andra platsen har blivit internationellt uppmärksammas genom en av den schweiziske sensationsförfattaren Erich von Dänikens böcker, där han påstår sig ha besökt en grotta full med guld-föremål. Grottan kallas "Cueva de los tayos", vilket betyder oljefåglarnas grotta. Den är belägen mycket otillgängligt utan vägförbindelse. En stor internationell, tvärvetenskaplig expedition har nyligen utforskat grottans 7 km långa labyrint av gångar, utan minsta spår av ädla metaller. Det är helt klarlagt, att det är samma grotta, som von Däniken avser och det är lika klarlagt att han aldrig varit där. Han påstod t o m att han åkt bil ända dit. Självt besökte jag i staden Cuenca den gamle prästen Carlo Crespi, som von Däniken menar innehar märkliga metallföremål från grottan och andra platser. De föremål av metall, som han visade upp, föreföll vara sent tillverkade, medan en mängd stensulpturer var mer svårbedömda. Han sade sig ha fått dessa skulpturer av indianer under sin långa verksamhet i djungeln. Det förefaller faktiskt svårt att förstå att någon skulle lägga ner allt det arbete som ligger bakom tillverkningen av dem bara för att skämta med vetenskapen.

Slutligen hörde jag talas om nyupptäckta ruiner på de regnskogsklädda öst-

sluttningarna av bergen i södra Ecuador. Sådana ruiner är konstaterade i flera olika dalgångar och kommer troligen att dyka upp på många ställen om man börjar söka systematiskt. Det lät så spännande att jag bestämde mig för att leka upptäcktsresande i någon av dessa dalar. Det var svårt att hitta någon medresenär i Quito och det såg ut som om jag skulle få resa ensam, vilket naturligtvis inte var helt ofarligt. Dessutom hade nu februari börjat, den månad då torrtiden brukar övergå i regntid. Men turen var med mig. Ett par dagar före avresan dök en schweizisk äventyrare, Bruno, upp på hotellet och nappade direkt på mina överdrivna löften om "guld och gröna skogar". Några dagar senare befann vi oss i Cuenca efter en förfärlig bussresa med genomlidna skyfall och vägras i bergen. Därifrån tog vi oss så långt vägen nådde till den lilla byn Jima, belägen i en djup dal i Andernas östra del 2700 m.ö.h. Byn var utgångspunkten för äventyret.

I Jima fick vi låna ett litet hus av en vänlig man som också kunde upplysa oss om att vädret fortfarande var torrt i Oriente. Med tanke på allt regnande i bergen hade vi fruktat det värsta. Även på annat sätt var turen med oss. Om vi väntade någon dag skulle nämligen några handelsmän med sina mulor återvända till sin by på andra sidan bergen, just den första byn längs vår vandringsroute. Vi fick därmed uppleva den färggranna söndagsmarknaden på byns lilla torg samt en utflykt till en "pucará", vilket är quichua och betyder befäst bergstopp. Sådana finns här och där i Anderna, ofta mycket otillgängligt belägna. Möjligen ingår de i något försvarssystem, men detta har veterligen ine un-

dersökts. På den plana toppen av den pyramidformiga kullen hade "huaqueros", skattletare, grävt på flera ställen i hopp om att finna rikedomar. Talrik keramik syntes i markytan. En liknande anläggning nära huvudstaden Quito undersöks för närvarande och har av fynden att döma använts både före och under inkatiden.

Vår värd följde oss på morgonen till handelsmännen, vilka var mestiser, som de flesta här i trakten, d.v.s. en blandning av vit och indian. Själva betraktade de sig alltid som vita, vilka har högre status. De tre männen höll som bäst på med att packa sina fem mulåsnor. På ett av djuren surrades vår packning fast och sedan bar det av i snabb marsch uppför sluttningarna. Efter bara några minuter klev vi över skelettet av en mulåsna, som blivit liggande där den stupat mitt på stigen utan att någon försökt flytta den. Den liksom grinade varnande mot oss med sina tomma ögonhålor.

Stigen hade ställvis stenbeläggning, vilken gav ett ålderdomligt intryck. Möjligen följde vi den urgamla kommunikationsleden mellan bergen och ruin-

Ruinerna på berget.

området i dalen, som var vårt mål. Männan, som var onyktra redan före starten, stärkte sig alltför ofta med brännvin och tuggade dessutom cocablåd för att orka med det hårda tempot. Detta bidrog säkert till att de inte begrep varför vi blev mer och mer efter. Då de någon gång vände sig om vinkade vi och försökte uppmärksamma dem om att vi behövde vila och dricka vatten som "vår" mula bar. De rusade dock vidare och vi, som var ovana vid den tunna luften och den näringsfattiga kosten kom allt längre efter.

Vi var snart uppe på "páramon", högslätten, där bara torrt gräs växer. Vi hade ilsvid utsikt åt alla håll, så vi kunde se karavanen då och då. Ej den minsta bäck att släcka törsten i hade vi passerat på timmar. När vi nådde högsta passet, sveptes vi in i isande dimma eller moln, vilket i vårt tillstånd emellertid kändes uppiggande och gav oss nya krafter. Även på denna höjd växte underbara små blommor i olika färger. Vi befann oss på en höjd av minst 3600 m.ö.h. och här började nedfarten mot Oriente. Den större luft-fuktigheten märktes snart genom låg, snårig skog, som klättrade upp längs ravinerna, samt genom att det i botten av varje ravin bildades små ljuvliga fjällbäckar. Nu behövde vi i alla fall inte törsta mer.

Plötsligt hörde vi röster framför oss. Vi hoppades att det var vårt gäng som inväntade oss där nere. Men nej – det var några mestiser, som var på väg åt motsatt håll och de bar på en bår med en stackars man som jämrade sig högljutt vid varje häftig rörelse på den ojämna stigen. Hans ena

ben var illa brutet och man måste alltså bära honom hela vägen till Jima för vidare transport till läkare. Vi fick veta hur vi skulle gå eftersom stigen snart skulle dela sig. En man pekade nedåt dalen långt under oss. Där ungefär bortom kullarna låg vårt mål. – Att det kunde vara så långt. Med tomma magar fortsatte vi nedfärden, timme efter timme. Skogen blev allt högre och tätare. Sent på eftermiddagen nådde vi botten av den första större sidodalgången. Här stötte vi på små nybyggen med betande boskap. Några invånare stirrade förundrat på oss, vilket kanske inte var så konstigt. Vi fick nämligen senare veta att vi var de första europeiska ”gringos”, utlänningar, som någonsin besökt den vackra dalen. Endast en nordamerikansk botanist hade gått samma väg för många år sedan. Skymningen sänkte sig snabbt, som den gör i tropikerna, medan vi kämpade vidare. Det var redan mörkt när vi slutli-

gen från en kulle såg några fladdrande ljus ett par kilometer framför oss. Vi trevade oss snubblande fram sista biten och stapplade totalt dödströtta in i den lilla byn San Miguel de Cuyes. Vi hänvisades till byns samlingslokal, där vi stupade och somnade direkt på golvet, efter en av de mest ansträngande dagar jag upplevt. San Miguel ligger i Rio Cuyes’ dalgång på ungefär samma höjd som Jima och ungefär 40 kuperade kilometer därfån.

Jag vaknade flera gånger under natten av kylan. När vi steg upp, beslöt vi att inte diskutera gårdagen med folket i byn. Vi såg oss omkring. Byn består av endast ett dussintal hus i fyrkant kring en öppen plats, bl a. en liten kyrka. Den ligger vackert i sluttningen ned mot älven med betandedjur i omgivningen. Vi satt i morgonsolen och lyssnade på vad några män kunde berätta om platsen.

Fortsättning i nästa nummer

Åter till Kebnekaise

Text och bild: Ulla Johansson

Förr i tiden vandrade jag mycket i Lapplandsfjällen. Första gången jag kom till Kebnekaise fjällstation var 1958, sen blev det 1960 i samband med Kungsledenvandring från Abisko och bestigning av Kebnekaises topp. Ännu ett besök gjorde jag 1964. Senare vandrade jag i många andra delar av Lapplandsfjällen och på äldre dagar mest i Jämtlands- och Härjedalsfjällen. Men visst hade jag en längtan till Kebnekaisefjällen.

1997 blev det ett tillfälle. Min dotter

hade bosatt sig i Luleå och jag reste på besök. Då passade jag på att göra en tågresor till Kiruna. Därifrån tog jag buss till Nikkaluokta. Där fick jag logi i en av Anna Sarris fina turiststugor. Det var i mitten på september, fjällbjörken lyste i rött och gult och marken var rostfärgad. Solen lyste på Kebnekaisefjällen. Dit skulle jag!

Men nästa morgon låg dimman tät över byn, ingen sikt. Jag startade ändå vandringen och gick på den numera söndertrampade stigen, bred som en väg, mot

Keb. Jag hade inte vandrat mer än en dryg halvtimme då dimman lättade. Solen silade ner mellan dansande dimslöjor och uppenbarade ett fantastiskt landskap. Marken var röd och rostbrun av dvärgbjörk med fläckar av grågrönt vide och mörkgröna enesnår, fjällbjörkarna skiftade i gult och rött. Nere i dalen låg Ladtjojaure, knallblå och framför mig höjde sig Kebnekaisemassivets majestätiska fjäll med snötäckta toppar, Kebnekaisetoppen, Sveriges högsta topp lyste som en vit kon. Fint!

Det blev en njutbar vandring ner till sjön. Sträckan Nikkaluokta – Kebnekaise är 20 km att vandra, men man kan åka båt över sjön 6 km. Det tänkte jag göra. Jag kom i god tid till sjön och fick vänta en stund och kunde njuta av den vackra vyn, den klarblå Ladtjojaure, där Kebnekaisemassivets toppar speglade sig.

Båten var stor och silverfärgad och satte god fart över vattnet. Jag var ende passageraren. En samisk man körde och jag

berättade att första gången jag åkt över den här sjön var 1958, då i en liten motorbåt, så hårt lastad att relingen gick längs vattenytan.

- Och den som körde var Enok Sarri.

- Det är min pappa, sa föraren.

Jag berättade då att vi den gången bott hos Enok och Ingeborg Sarri.

- Jag minns två flickor, 8-10 år, som strök sina koltar för att vara fina inför kyrkhelgen.

- Ja, det var mina två småsyster det, sa han och berättade sen att mamma Ingeborg var död men pappa Enok levde.

Vid övre båtlänningen sattes jag iland, 8 km kvar att gå. Det blev en underbart fin vandring i det färgstarka landskapet. De väldiga topparna runt Ladtjodalen, Singistjokko och Tuolpagorni kom allt närmare.

Kebnekaise fjällstation hade vuxit sen jag såg den sist. Många nya hus hade byggts. Gamla stationen med bottenvåningen från 1907 var kvar, men på och tillbyggd flera gånger. Jag fick logi i den gamla avdelningen. Mysigt.

När jag checkade in för tre nätter, berättade jag att jag varit här 1958 och senast för 33 år sedan. Numera är det inte bara vandrare som bor här. Det finns dollar-turister, som flyger helikopter hit från Nikkaluokta. Priserna är därefter. Men jag gjorde egen mat i självhushållet.

Utflykter? Javisst, först och främst till Tarfala. Nästa dag i strålände väder startade jag vandringen dit, 18 km tur och retur. Uppåt gick det längs Tarfalajokka, brant och stenigt. Inte mindes jag att det var så stenigt för 40 år sedan!

Halvvägs mötte jag en man och stannade och pratade. Det visade sig vara stugvärd i Tarfalastugan. Javisst, man hade byggt en stuga där, det hade jag glömt. Varför hade jag inte bokat in en natt där? Mannen talade danska.

- Vad får en dansk att bosätta sig i ödemarken här i norr frågade jag?

- Man söker sig till sina favoritplatser, blev svaret.

Efter 4 timmars vandring nådde jag sjön, som ligger på 1100 meters höjd omgiven av 2000-meters toppar, mycket tju-sigt. När jag första gången var här var sjön delvis istäckt. Jag tyckte då att detta måste vara Sveriges vackraste plats. Jag tycker fortfarande att den är mycket vacker, en av Sveriges få verkligt alpina vyer med berg och glaciärer, men sen sist har jag sett flera vackra platser. Sen värmdde jag mig inne i stugan innan jag startade återtåget.

En bit ner i dalen ligger Glaciärstationen, en grupp röda stugor. Dit gick jag. Hade turen att komma samtidigt med en skolklass och fick besöka stationen med sakkunnig guidning. Härifrån har man bevakat glaciärernas avsmältning och tillväxt sen 1945. Sent på eftermiddagen var jag åter vid Kebnekaises fjällstation. Strax före stugbyn rastade fyra karlar

med stora packningar.

- Ska ni tälta här, undrade jag?

- Nej, vi ska första fram till stationen, måste bara vila lite.

- Ska ni långvandrade sen?

- Nej, vi tänkte gå upp på toppen i morgon.

- I morgon blir det nog regn, vänta tills i övermorgon.

- Går inte, vi måste tillbaka då, ska jobba på måndag.

Tokiga karlar! Ja då, nästa dag regnade det ordentligt. Jag inställde min tilltänkta vandring till Silverfallet och utforskade fjällstationen istället. Satt vid brasan i den mysiga gammelstugan och läste STF-skrifter m.m. Tredje dagen måste jag lämna stationen. Det var sista dagen de hade öppet, sista dagen båten gick.

- Du behöver väl inte dröja 30 år till innan du kommer tillbaka, sa flickan i receptionen då jag checkade ut.

- Hm! Tja, när jag blir 90 år, om jag blir det, ska jag åka helikopter hit.

Start i duggregn, men efter någon timme lättade det, solens strålar silade ner mellan svarta molngubba och förgyllde landskapet. Jag avnjöt höstprakten, vandrade till sjön och åkte båt över. Ännu en natt i Anna Sarris lilla stuga och sen tog jag buss till Kiruna.

Där finns mycket att se: Samernas Hus, Stadshuset, kyrkan m.m. Och så gjorde jag en tur till Jukkasjärvi och besåg den söta, röda kyrkan, känd för Bror Hjorts altarprydnader.

Väl lastad med renkött och en del andra samiska läckerheter återvände jag med tåg till Luleå och stannade resten av veckan hos min dotter.

Jo, jag kom faktiskt tillbaka till Keb igen, 4 år senare, då på en snöskoter i vinterväder. Men det är en annan historia.

Resemästarens sidor

När du läser detta är ett gäng SGS-are på jordenruntresa till ön Pitcairn och i skrivandets stund är en full grupp på resande fot med Magnus Andersson längs Mekongfloden. Sedan förra Briefing har ett gäng SGS-are varit till Madagaskar med Kon Tiki Resor och med Margot Lindeson till Förenade Arabemiraten. Båda resorna var enligt rapporter mycket lyckade!

På jubileumsmötet presenterade Jörgen Fredriksson, Världens Resor, resan Det andra Kina och den extrainsatta avgången blev snabbt full. Han föreslog också en rundresa i Burma med 4 dagars kryssning på Irrawaddyfloden som SGS-resa 2010. Mottagandet var positivt, 22 personer antecknade sig på intresselistan. Resan har plats för 30 gäster och därmed finns det plats till alla som visat intresse. Som alltid då man chartrar en båt, måste anmälningarna komma in mycket tidigt. Före julhelgen måste Världens Resor ha tillräckligt många bokade för att veta om de ska chartra båten eller ej. Resan har därför öppnats för bokning och är du intresserad av att följa med ska du inte dröja med att anmäla dig!

Läs mer om SGS-resorna på vår hemsida, www.sgsresa.nu! Du kan också ringa respektive arrangör för att få program eller anmäla dig.

Lotta Borgiel, Resemästare

Kalendarium

Kryssning på Donau

20–30/4 2009

15/4–1/5 för tågresenärerna

Boka! 4 platser kvar.

Scilly-öarna

9-16 maj 2009

Boka! 3 platser kvar.

Klassiska Burma

20/1–3/2 2010

Boka!

Kryssning på Grönland

28/5–4/6 2009

Boka! 5 platser kvar.

Det andra Kina

2–19/10 och 9–26/10

2009

Väntelista!

JUBILEUMSKRYSSNING PÅ DONAU

Årets kryssning var mycket uppskattad och styrelsen har därför beslutat upprepa resan. Då får alla som inte kom med i år chans att delta! Denna gång blir resan om möjligt ännu mer spännande. Den går från Sofia till Wien och kommer ha sin tyngdpunkt på Balkan. Nytt är också att vi besöker Vuckovar i Kroatien. Det blir

således inte mindre än sju länder (Bulgarien, Rumänien, Serbien, Kroatien, Ungern, Slovakien och Österrike) som vi besöker. I fem av dessa besöker vi huvudstaden (Sofia, Belgrad, Budapest, Bratislava och Wien). Åker du tåg kommer du dessutom att besöka huvudstäderna Berlin, Prag och Bukarest.

Glädjande är också att Kjell-Albin Abrahamson kommer med som föredragshållare och ni kommer också att få stifta bekantskap med hans fru, Urzula.

Datum: 20–30 april 2009 (15 april–1 maj 2009 för tågresenärerna)

Antal deltagare: max 88

Färdledare: Magnus Andersson och Lotta Borgiel

Föredragshållare: Kjell-Albin Abrahamson

Bokning: Gränslösa Resor, tel 0151-20900,
e-post lotta@granslosaresor.se

Arrangör: Magnus Andersson Expeditions
i samarbete med Gränslösa Resor AB

Boka!
4 platser kvar

KRYSSNING PÅ GRÖNLAND

Vi kombinerar Grönlands huvudstad Nuuk med den unika kultur som finns där med Ilulissats fantastiska miljö av isberg vid den stora isfjorden. Du besöker två spännande städer och hela resan har ni tillgång till svensktalande guide.

Två dagar kommer att tillbringas i huvudstaden Nuuk som är ett modernt centrum, med många goda restauranger och med ett stort kulturellt utbud. Vi kommer att resa med båt till Ilulissat där det finns gott om tid att titta sig mätt på de jättelika isbergen i isfjorden. Besöket inleds med en stadsvandring. Det kommer även att göras en vandring till den gamla boplatsen Sermermiut, där vi om vädret tillåter äter vår lunch medan vi tittar ut över de jättelika isbergen och inser naturens storhet. På vägen till Ilulissat så anlöper vi med kusteppet ett antal städer där vi även hoppas hinna med en kortare guidad stadsvandring i Sisimiut. Vi kommer med hjälp av vår guide att under dessa dagar uppleva en hel del av vad Grönland av i dag har att erbjuda när det gäller kultur, stadsliv och natur.

Pris (SEK) per person: 26.500:-

Datum: 28 maj–4 juni 2009.

Antal deltagare: Max 16

Bokning: **Monika Larsson, Grönlandsresor AB**, tel 08-556 269 70, e-post monica.larsson@gronlandsresor.se

*Boka!
5 platser kvar*

SCILLYÖARNA – EN NATURERESA

Isles of Scilly ligger längst ut i havsbandet! Här är klimatet mildt och öarna har varit bebodda sedan urminnes tider. Idag bor här bara drygt 2 000 människor och det är bara 5 av öarna som är bebodda. De andra 51 bebos av sälar och fåglar. Under en vecka ska vi upptäcka öarnas spännande historia genom de rikliga arkeologiska lämningarna och njuta av vandringar i den enastående naturen, rika florin och fågellivet. Mellan öarna färdas vi med båtar. Vi har kunniga lokala guider och SGS-aren Isabel Olesen som planerat resan blir vår ciceron.

Vi kommer att bo på pensionat i byn Hugh Town på ön St. Mary, som är den största av öarna. Hugh Town har ett museum, som vi kommer att besöka. Vi har också möjlighet att se det traditionella Gig Race, en kapprodd. Det är en gammal tradition, som följs med stort intresse av lokalbefolkningen.

Vår arrangör, Katharine Sawyer, är också guide och kommer att ta oss med till olika öar på arkeologisk-historiska vandringar. Hon är en av öns kunnigaste guider och ledde bland annat det brittiska tv-teamet som gjorde en tv-serien om platser runt Storbritanniens kust. Det blir också många fina naturvandringar på flera av öarna. The Eastern Islands med öarna Nornour och Arthur seglar vi till för att titta på fåglar och sälar samt gravar från romartiden. Det finns ev. också chans att gå i land på St. Martins, som har en stor variation av fåglar och växter. Flera kvällar i veckan hålls bildvisningar då det berättas om öarnas kultur, natur och historia. Det är olika teman olika kvällar och den som vill fördjupa sig i något ämne har möjlighet att delta. Det kommer också att finnas tid till egna ut-

flykter, sol, bad och att själv ströva i det vackra landskapet. Ta med kikare för det finns mycket att se!

Datum från Newquay: 9–16 maj 2009

Antal deltagare: 8–11 SGS-are

Preliminärt pris från Newquay: 10 900 kr (Vi hjälper gärna till med resan till Newquay!)

Ledare: SGS-aren Isabel Olesen som planerat resan kommer att leda gruppen

Bokning: Gränslösa Resor,

tel: 0151-20900 (9.00-15.00),

e-post: lotta@granslosaresor.se.

Boka! 3 platser kvar

DET ANDRA KINA – TAIWAN, HONGKONG & MACAO

Följ med Jörgen Fredriksson, sinolog och delägare i Världens Resor, på en resa till Taiwan som avslutas med några dagar i Hongkong och Macao. Taiwan är en av Asiens mest underskattade turistdestinationer. Här finns berg som mäter 4 000 meter, underbara teodlingar, tropiska öar, korallrev, fina vandringsleder och

bra stränder. Lägg därtill världens högsta byggnad, ett riktigt rikt kulturliv och häftiga kvällsmarknader så har vi ett land som erbjuder det mesta. Från svenskt håll har det aldrig arrangerats en resa till Taiwan tidigare, så det blir en riktig

pionjärresa där vi rör oss med de supersnabba Shinkansentågen, på den smalspåriga järnvägen upp i Alibergen, med hyrda bussar och båtar till de tropiska öarna Gröna ön och Orkidéön. Vi möter många av Taiwans olika folkslag under resans gång.

Resan avslutas med några dagar i Hongkong och Macao. I Hongkong åker vi upp till Victoria Peak och bländas av neon och 8000 skyskrapor som trängs om utrymmet nedanför. I Macao går vi på promenad genom de nyrustade gamla stadsdelarna och njuter ett glas *vinho verde* på en bar vid havskajen.

Preliminärt pris: 28 800 kronor

Preliminärt datum: 2–19 oktober och 9–26 oktober 2009

Antal deltagare: 10 – 16 personer

Färdledare: Jörgen Fredriksson på första avgången

Arrangör: Världens Resor, tel 08-669 55 25,
e-post jorgen@varldensresor.se

Väntelista!

KLASSISKA BURMA

Följ med Världens Resor och Jörgen Fredriksson på en mycket spännande resa till Burma. Gamla kungadömen i ruiner blandas med omtumlande och livliga städer. Vi möter en spännande historia, såväl i dåtid som i nutid.

Under fyra dagar färdas vi på Irrawadyfloden och bor ombord på nyrenoverade RK Pandaw. Vi chartrar denna båt som ursprungligen är från 1947 och nästan komplett i teak. Vi bor i trevliga hytter med dusch och toalett. Från båten gör vi strandhugg i gamla huvudstäder och krukmakarbyar. Ombord på däck får vi föreställningar med lokal marionetteater och en dans- och teater föreställning av landets bästa utövare.

Vår resa börjar i den starkt kolonialt präglade staden Rangoon där vi bor på gamla anrika Strand Hotel. Under resans gång kommer du också till Inlesjön i Shanstaten och det märkliga Mt Popa som är hemvist för *nats* Burmas folkliga tro. Vi färdas sedan med båt från Bagan med sina 2000 sandstenspagoder till Mandalay där vi med hjälp av tolkar rör oss i små grupper och utforskar olika hantverksskrån i staden.

Till den gamla brittiska bergsstad Pyin Oo Lwin åker vi med ett tåg som zickzackar sig upp i Shanbergen, mellan Avas gamla pagoder åker vi hästdroska och på Inlesjön åker vi med små båtar och ser på ett dimhöljt morgonfiske. Vi vill visa ett Burma som är så mycket mer än de bilder vi sett på tv om juntans övergrepp. Burmeserna är oändligt trötta på att vara isolerat och möter oss med tacksamhet, nyfikenhet och glädje. Följ med du också på en omtumlande resa till ett av världens trevligaste länder.

Datum: 20 januari - 3 februari 2010

Antal dagar: 15 dagar

Resans prel. pris: 39.000 kronor (övre däck), 37.500 kronor (undre däck)

Enkelrumstillägg (ej båten): 3.500 kr

Antal deltagare: 20 - 30 personer

Bokning: Världens Resor, tel 08-669 55 25, e-post jorgen@varldensresor.se

Före julhelgen måste Världens Resor ha tillräckligt många bokade för att veta om de ska chartra båten eller ej. Eftersom tiden är knapp från höstmötet till att deposition ska betalas för båten, har resan öppnats för bokning. Är du intresserad av att följa med ska du därför inte dröja med att anmäla dig!

Boka!

Minnesvärda möten

Besök från yttre rymden

Text: Ulla Lindström

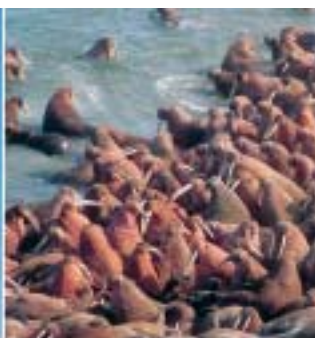
Familjen var 1979-80 bosatt i Nassau på New Providence. Våra tre barn var då i 6-8-årsåldern. Ständigt nya möten med den tropiska världen gjorde livet både roligt och ibland obegripligt. En av de första kvällarna när jag nattat ungarna, släckt lampan och lämnat barnkammaren hördes Svens förtjusta rop: "Mamma, vi har besök från yttre rymden!" Jag rusade in i barnkammaren, tände lampan och såg inget. Stoppade om, släckte och gick ut igen. Hann bara stänga dörren när Sven lyckligt ropade: "de är här igen!". Nästa gång jag gick in till barnen tände jag inte lampan, men stängde dörren och möttes av hundratals eldflugor som virvlade runt.

Efteråt har jag funderat över att det för ett modernt barn var så "naturligt" med ett besök från yttre rymden - och inte något som för oss föräldrar var "naturligt".

B

Åve S.G.S. CO Ely-Mansson,
Smedstaden 8, 130 23 Ekhöna

Expedition Wrangelön

EFTER ATT HA KORSAT datulinjen, polcirkeln och Berings sund når vi vårt mål – den mytomspunna **WRANGELÖN**, isbjörnarnas ö. Här finns världens största koncentration av **ISBJÖRN** och **VALROSS**. Här vi tur ser vi också **MYSKOXE**, **REN**, **FJÄLLRÄV** och vita skönheter som **FJÄLLUGGLA**, **SNÖGÅS**, **ISMÅS** och **ROSENMÅS**. Ön har Arktis rikaste flora med många endemiska arter och unika **MAMMUTLÄMMNINGAR**. Ombord spanar vi efter **VIT-**, **GRÅ-** och **GRÖN-****LANDSVAL** och det är gott om **STORSÅL**, **VIKARE** och **BANDSÅL** på isen. Längs Tjuktjerkusten kan vi få se **VITNÅBBAD ISLÖM**, **BREDSTJÄRTAD LABB** och kanske **SKEDSNÄPPA**.

Mot Wrangelön i fjärran Arktis

Vår färdledare, vetenskapsjournalisten och biologen Henrik Ekman, har tidigare besökt Wrangelön med expeditionen Beringia 2005.

Preliminära resdatum: 5–20 augusti 2009. För information kontakta Anne Stenskög, anne@aventyrresor.se

Under 2008–09 arrangerar Äventyrresor fler djur- och naturexpeditioner över hela världen än någonsin tidigare. Vi färdas alltid bekvämt i små grupper och med kunniga färdledare, vilket ger förutsättningar för nära upplevelser och möten. Varje expedition följer vårt program för **Hållbart resande**.

 Äventyrresor

Hornsgatan 110, Stockholm
Tel 08-3360 69 00 | www.aventyrresor.se